

Роман РОДУЛЬСЬКИЙ,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 231
Соціальна робота, спеціалізація «Соціальна педагогіка»,
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка,

Тетяна ЛОГВИНЕНКО,
докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри соціальної
педагогіки та корекційної освіти,
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

В останні роки в сфері освіти простежується тенденція щодо зростання уваги фахівців до виявлення, розвитку і супроводу обдарованих дітей, як таких, які можуть зробити значний внесок у розвиток української науки, її різних галузей і напрямів. У законодавчих актах, таких як Указ Президента України про підтримку обдарованих дітей, Національна програма «Діти України», «Програма розвитку обдарованих дітей і молоді» та інших звертається важливість на підтримку обдарованих дітей та необхідність створення сприятливих умов для їхнього подальшого розвитку.

Аналіз сучасних наукових праць свідчить, що дослідники вивчають специфіку і напрями соціально-педагогічної роботи з обдарованими дітьми та молоддю, розробляють інноваційні технології роботи соціального педагога з ними, визначають особливості їхнього соціально-педагогічного супроводу. Серед авторів таких досліджень – О. Безпалько, Р. Вайнола, А. Капська, О. Кульчицька, С. Харченко, А. Сиротюк, Т. Яншина та інші.

Сучасна психолого-педагогічна наука зараховує обдарованих дітей до специфічної групи осіб, що характеризуються розвитком, відмінним від умовної норми, і чий освітні потреби виходять за межі загальноприйнятих стандартів [1].

Ураховуючи яскраво виражені здібності та високі успіхи обдарованих дітей, науковці їхніми особливими освітніми потребами вважають:

- необхідність участі в пошуково-дослідницькій діяльності;

- потребу в додатковому навчанні, яке виходить за рамки стандартних занять;
- виконання збільшеної кількості різноманітних ускладнених та цікавих завдань з малим втручанням вчителя;
- сприятливе, безпечне та доброзичливе оточення [2; 5].

Дослідники наголошують на необхідності створення спеціальних навчальних програм за участю самих обдарованих дітей, залучення їх до прийняття рішень з різних аспектів навчального процесу. Програми для таких школярів мають враховувати їхні індивідуальні особливості у засвоєнні навчального матеріалу, персональні інтереси, потреби, таланти, притаманні їм стилі навчання для сприяння досягненню максимальних результатів [3].

Аналізуючи роботу соціального педагога з обдарованими дітьми, доречно сказати, що він допомагає розвивати індивідуальні здібності дитини, організовує консультації з фахівцями, з батьками, вчителями, однолітками, тобто найближчим соціальним оточенням, здійснює постійний контакт між вчителями і батьками.

Специфічною рисою діяльності соціального педагога з обдарованими дітьми є посередництво між ними і педагогами загальноосвітніх закладів, фахівцями позашкільних установ, завдання яких – сприяти розвитку здібностей неповнолітніх у навчальний і позанавчальний час.

Фахівці психолого-педагогічного профілю, які працюють з обдарованими дітьми мають вивчати та ефективно використовувати умови середовища, посилювати його позитивні й зменшувати стихійні негативні впливи.

Важливо наголосити, що в останні десятиріччя проблема обдарованості досліджується науковцями в контексті середовищного підходу, що уможливорює розв'язання питань формування обдарованої особистості з позицій забезпечення сприятливих умов для реалізації її потенціалу [4].

Отже, обдаровані діти мають особливі освітні потреби, зумовлені високим рівнем розвитку здібностей і великим творчим потенціалом. Для їх самореалізації необхідно створювати спеціальні умови, розробляти додаткові

програми, добирати ефективні методи й прийоми роботи. Змінюється роль їхнього соціально-педагогічного супроводу, метою якого має стати створення індивідуальної траєкторії розвитку та забезпечення найбільш сприятливого освітнього середовища для формування особистості такої дитини.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Демченко О.П. До проблеми використання понять «обдарована дитина» і «дитяча обдарованість» у психолого-педагогічному дискурсі. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук. праць.. Вінниця : ТОВ «Планер», 2018. Випуск 51. С.137–143.
 2. Лещук Г.В. Соціально-педагогічна робота з обдарованими дітьми. Обдаровані діти – скарб нації : матеріали II Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (м. Київ, 18–22 серпня 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 315–318.
 3. Мішкулинець Олена, Кушнір Іван. Соціально-педагогічна робота з обдарованими дітьми в закладах загальної середньої освіти. *Молодь і ринок*. 2019. № 6 (173). С. 85–88.
 4. Освітнє середовище як чинник становлення обдарованої особистості: монографія; Р.О. Семенова, Л.О. Музика, Д.К. Корольов та ін. ; за ред. Р.О. Семенової. Київ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 228 с.
 5. Яковенко Анастасія. Соціально-педагогічна робота з обдарованими дітьми в умовах загальноосвітньої школи. *Наука. Освіта. Молодь*. С. 248–249. Режим доступу: https://library.udpu.edu.ua/library_files/stud_konferenzia/2015_2/88.pdf
-